

Số: **01/2023/QĐST-VDS**

Phú Riềng, ngày 09 tháng 3 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN PHÚ RIỀNG - TỈNH BÌNH PHƯỚC

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Đỗ Tấn Trường
- *Thư ký phiên họp:* Bà Vũ Thị Duyên - Thư ký Tòa án nhân dân Huyện Phú Riềng.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Riềng, tỉnh Bình Phước tham gia phiên họp:* Ông Nguyễn Xuân Giáp - Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 03 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Phú Riềng, tỉnh Bình Phước mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 19/2023/TLST-VDS ngày 10/02/2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp số: 19/2023/QĐPH-ST ngày 01 tháng 3 năm 2023, giữa các đương sự:

- *Người yêu cầu:* Ông Đỗ Tiến Y, sinh năm 1954; Địa chỉ: Thôn 10, Xã L, Huyện P, Tỉnh Bình Phước.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Đỗ Thị L, sinh năm 1978;

+ Ông Đỗ Tiến V, sinh năm 1987;

+ Bà Nguyễn Thị Th, sinh năm 1954;

Cùng địa chỉ: Thôn 10, Xã L, Huyện P, Tỉnh Bình Phước.

+ Ông Lê Hồng H, sinh năm 1972;

+ Anh Lê Duy T, sinh năm 2000;

+ Chị Lê Ngọc H, sinh năm 2005;

+ Chị Lê Thị Tuyết M, sinh năm 2007;

Địa chỉ: Ấp T, Xã T, Huyện CT, Tỉnh Bến Tre.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Đỗ Tiến Y và người có quyền*

lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Th thống nhất trình bày: Ông bà có 06 người con chung, trong đó có bà Đỗ Thị L, sinh năm 1978 và ông Đỗ Tiến V sinh năm 1987 bị bệnh tâm thần dạng nặng, cả 02 cháu điều được đưa đi chữa trị tâm thần nhiều lần tại Bệnh viện tâm thần Biên Hòa nhưng không được, hiện 02 cháu không còn khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, 02 cháu cũng có giấy xác nhận khuyết tật và đang hưởng trợ cấp của UBND xã L.

Để đảm bảo quyền lợi cho cháu L và cháu V cũng như để gia đình làm các thủ tục liên quan đến giao dịch dân sự về quyền sử dụng đất của gia đình nên ông yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Phú Riềng tuyên bố:

+ Bà Đỗ Thị L bị mất năng lực hành vi dân sự. Xác định con trai của bà L là anh Lê Duy T làm người giám hộ cho bà L.

+ Ông Đỗ Tiến V bị mất năng lực hành vi dân sự. Xác định ông bà làm người giám hộ cho ông V.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Hồng H trình bày:

Ông và bà Đỗ Thị L sống chung với nhau như vợ chồng từ năm 1999 cho đến nay nhưng không đăng ký kết hôn theo quy định vì bà L bị bệnh tâm thần nên không làm được.

Ông với bà L có 03 con chung gồm cháu Lê Duy T, sinh năm 2000; cháu Lê Ngọc H, sinh năm 2005; cháu Lê Thị Tuyết M, sinh năm 2007.

Hiện bà L cũng đã chuyển hộ khẩu về cùng với hộ ông Đỗ Tiến Y ở Thôn 10, Xã L. Bà L bị bệnh tâm thần đã lâu, chữa trị nhiều lần nhưng không được, bà L không còn khả năng nhận thức, điều khiển hành vi dẫn đến việc ông Y không làm thủ tục liên quan đến giao dịch QSD đất, cũng như quyền lợi của bà L sau này nên ông thống nhất với yêu cầu của bà Y, đề nghị Tòa án tuyên bố bà L mất năng lực hành vi dân sự và xác định con cả của ông và bà L là cháu Lê Duy T làm người giám hộ.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lê Duy T, chị Lê Ngọc H, chị Lê Thị Tuyết M thống nhất trình bày:

Các anh chị là con ruột của ông Lê Hồng H, bà Đỗ Thị L. Bà L bị bệnh tâm thần nặng, đã được đưa đi chữa trị nhiều lần nhưng không được. Nay ông Đỗ Tiến Y là cha ruột của bà L có đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Phú Riềng tuyên bố bà L mất năng lực hành vi dân sự và xác định anh Lê Duy T làm người giám hộ thì các anh chị đồng ý.

- Ý kiến phát biểu của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp:

+ Về thủ tục tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký tuân thủ đúng quy định Bộ luật tố tụng dân sự.

+ Về nội dung vụ việc: Đề nghị Hội đồng giải quyết việc dân sự căn cứ Điều 22, Điều 47, 48, 49, 53 của Bộ luật dân sự 2015; Điều 376, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự 2015. Tuyên bố bà Đỗ Thị L và ông Đỗ Tiến V mất năng lực hành vi dân sự. Xác định anh Lê Duy T làm người giám hộ cho bà L; xác định ông Đỗ Tiến Y, bà Nguyễn Thị Th làm người giám hộ cho ông V.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Phú Riềng nhận định.

[1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết vụ việc dân sự:* Tại đơn yêu cầu của ông Đỗ Tiến Y về việc yêu cầu tuyên bố bà Đỗ Thị L, sinh năm 1978 và ông Đỗ Tiến V, sinh năm 1987, cùng địa chỉ: Thôn 10, Xã L, Huyện P, Tỉnh Bình Phước mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu của ông Y thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Phú Riềng, tỉnh Bình Phước.

[2] *Xét yêu cầu của ông Đỗ Tiến Y, thấy rằng:*

2.1 *Về việc tuyên bố bà Đỗ Thị L, ông Đỗ Tiến V mất năng lực hành vi dân sự:* Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 131/KL-VPYTW và 132/KL-VPYTW cùng ngày 06/3/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa kết luận bà Đỗ Thị L và ông Đỗ Tiến V mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, xác định bà Đỗ Thị L và ông Đỗ Tiến V là người mất năng lực hành vi dân sự.

2.2 *Về xác định người giám hộ:*

Bà Đỗ Thị L là người thành niên sống chung với ông Lê Hồng H nhưng không có đăng ký kết hôn nên không phải là vợ chồng hợp pháp. Bà Đỗ Thị L có 03 người con gồm anh Lê Duy T, sinh năm 2000; chị Lê Ngọc H, sinh năm 2005; chị Lê Thị Tuyết M, sinh năm 2007. Căn cứ c khoản 1 Điều 47, Điều 48, 49 và khoản 2 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, xác định người con cả của bà Đỗ Thị L là anh Lê Duy T là người giám hộ đương nhiên của bà Đỗ Thị L.

Ông Đỗ Tiến V là người thành niên nhưng chưa có vợ, con. Căn cứ điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 48, 49 và khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, xác định cha mẹ của ông Đỗ Tiến V gồm ông Đỗ Tiến Y, bà Nguyễn Thị Th là người giám hộ đương nhiên của ông Đỗ Tiến V.

Do đó, yêu cầu của ông Đỗ Tiến Y về việc tuyên bố bà Đỗ Thị L và ông Đỗ Tiến V mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, được chấp nhận.

[3] Quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Phú Riềng, tỉnh

Bình Phước tại phiên họp là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Xét thấy, ông Đỗ Tiến Y thuộc trường hợp không phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định tại Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, do đó ông Đỗ Tiến Y không phải chịu.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 369, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;
- Căn cứ Điều 22; Điều 47, 48, 49, 53 của Bộ luật dân sự năm 2015;
- Căn cứ Điều 12, 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Đỗ Tiến Y về việc yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự;

1.1. Tuyên bố bà Đỗ Thị L, sinh năm 1978, địa chỉ: Thôn 10, Xã L, Huyện P, Tỉnh Bình Phước mất năng lực hành vi dân sự.

Anh Lê Duy T là người giám hộ của bà Đỗ Thị L để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

1.2. Tuyên bố ông Đỗ Tiến V, sinh năm 1987, địa chỉ: Thôn 10, Xã L, Huyện P, Tỉnh Bình Phước mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Đỗ Tiến Y, bà Nguyễn Thị Th là người giám hộ của ông Đỗ Tiến V để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Đỗ Tiến Y không phải chịu.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra Quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc niêm yết theo quy định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND, VKSND tỉnh Bình Phước;
- VKSND huyện P;
- THADS huyện P;
- Người yêu cầu;
- UBND xã L;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN

Đỗ Tấn Trường

